 No. of printed pages : 04

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B A (VI Semester) Examination
2013
Thursday, 18th April
11 a.m. to 2 p.m.
UA06EHIS24 - Indian History - Part II, Paper 24

કુલ ગુણ : ૭૦

સૂચના : ૧) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.
૨) પ્રશ્નોના જવાબ ઉત્તરવહીમાં પૂરા વાક્યમાં લખો.

પ્ર.૧ કૌંસમાં આપેલા શબ્દોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો. (૧૮)

૧. વાસ્કો-દ-ગામા ભારતમાં સૌપ્રથમ .... બંદરે ઉતર્યો હતો.
(મુંબઇ, ગોવા, કાલિકટ, વિશાખાપટનમ)

૨. .... (યુરોપીય પ્રજા)એ સર્વપ્રથમ ભારતમાં ગોવા ખાતે શાસન સ્થાપ્યું હતું.
(અંગ્રેજો, ફિરંગીઓ, ફ્રેન્ચો, વલંદાઓ)

૩. અંગ્રેજોએ ઇસ્ટ ઇન્ડિયા કંપનીની સ્થાપના કરી તે સમયે ઇંગ્લેંડમાં .... નું શાસન હતું.
(રાણી વિક્ટોરિયા, રાણી ઇલિઝાબેથ, રાણી એન, ત્રણમાંથી કોઇ નહિ)

૪. ઇસ્ટ ઇન્ડિયા કંપનીએ .... ની પાસેથી મુંબઇનો બેટ નજીવા ભાડેથી મેળવ્યો હતો.
(ઝામોરિન, આલ્બુકર્ક, જહાંગીર, ચાર્લ્સ બીજો)

૫. ફ્રેન્ચોએ ભારતમાં તેમનું સર્વપ્રથમ વેપારી મથક .... સ્થળે સ્થાપ્યું હતું.
(મછલીપટ્ટમ, ચંદ્રનગર, કલકત્તા, સુરત)

૬. .... લડાઇ માત્ર એકજ દિવસ ચાલી હતી.
(ઘોડપ, ગોગ્રા, પ્લાસી, પાણીપત)

૭. .... ને 'ક્લાઇવનો ટટ્ટુ' કહે છે.
(મીરજાફર, જગત શેઠ, મીરકાસીમ, અમીચંદ)

૮. .... એ બંગાળામાં દ્વિમુખી શાસન દાખલ કર્યું હતું.
(ક્લાઇવ, લોર્ડ હેસ્ટિંગ્સ, વૉરન હેસ્ટિંગ્સ, કૉર્નવોલિસે)

૯. લોર્ડ બેન્ટિકને ભારતમાં અંગ્રેજી કેળવણીની ભલામણ .... એ કરી હતી.
(લોર્ડ મેયો, લોર્ડ મેકોલે, લોર્ડ મિન્ટો, લોર્ડ લિન લિથગો)

૧૦. ભારતમાં આવી ગવર્નર જનરલ............. 'તટસ્થતાની નીતિ' અપનાવી હતી.
(વેલેસ્લીએ, સર જૉન શોરે, બેન્ટિકે, હેસ્ટિંગ્સે)

૧૧. ટિપુ સુલતાન............... નો પુત્ર હતો.
(હૈદરઅલી, અન્વરૂદ્દીન, સલાબત જંગ, નિઝામ)

૧૨. ગવર્નર જનરલ .... એ ખાલસાનીતિ અપનાવી હતી.
(લોર્ડ ડેલહાઉસી, લોર્ડ કર્ઝન, લોર્ડ એલનબરો, લોર્ડ મેયો)

૧૩. ઔદ્યોગિક ક્રાંતિ .... દેશમાંથી શરૂ થઇ હતી.
(ભારત, ફ્રાંસ, ઇંગ્લેંડ, ઓસ્ટ્રેલિયા)

૧૪. અંગ્રેજોએ બાજીરાવ બીજાના પુત્ર .... નું વાર્ષિક આઠ લાખનું પેન્શન બંધ કરાવ્યું હતું.
(નાના સાહેબ, નાના ફડનવીસ, નારાયણ રાવ, રાઘોબા)

૧૫. ઝાંસીની રાણી લક્ષ્મીબાઇનું મુળ નામ .... હતું.
(ભાનું, ઝિંદા, દુર્ગા, મનુ)

૧૬. ઇ.સ. ૧૮૫૭ના પ્રથમ સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામનો પ્રથમ શહીદ .... હતો.

(નાના સાહેબ, મંગળ પાંડે, બાબુગેનુ, વિનોદ કિનારીવાળા)

૧૭. .... એ ઇ.સ. ૧૮૫૭ના સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામને મુસ્લિમોએ રચેલા કાવત્રાનું પરિણામ કહી તેનું અવમુલ્યન કરવાનો પ્રયાસ કર્યો છે.
(જેમ્સ પ્રિન્સેપ, જેમ્સ આઉટ્રમ, માલેસન, જહોન સિલી)

૧૮. ઇસ્ટ ઇન્ડિયા કંપનીના છેલ્લા ગવર્નર જનરલ................... હતા.
(લોર્ડ ડેલહાઉસી, જહોન લૉરેન્સ, લોર્ડ કેનિંગ, લોર્ડ મેયો)

પ્ર.૨ નીચેના પ્રશ્નોના સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ આપો. (૧૭)

૧. ૧૯મી સદીમાં ભારતીય સમાજમાં કઇ પ્રવૃત્તિને પાપ ગણવામાં આવતી હતી ?
(ક) સતીપ્રથા (ખ) વૃદ્ધ લગ્ન (ગ) અસ્પૃશ્યતા (ઘ) પરદેશગમન

૨. ક્યા ફિરંગી ગવર્નર જનરલે સતીપ્રથા દુર કરવા પ્રયાસો કર્યા હતા ?
(ક) આલ્બુકર્ક (ખ) અબુબક્ર (ગ) દુપ્લે (ઘ) કર્નલ સ્લીમેન

૩. આર્ય સમાજના સ્થાપક કોણ હતા ?
(ક) સ્વામી વિવેકાનંદ (ખ) સ્વામી આનંદ
(ગ) સ્વામી રામકૃષ્ણ (ઘ) સ્વામી દયાનંદ સરસ્વતી

૪. રામકૃષ્ણ મિશનનું વડુ મથક ક્યા સ્થળે છે ?
(ક) બિઠૂર (ખ) માંડૂ (ગ) બેલૂર (ઘ) કાંગડી

૫. અલીગઢ મુસ્લિમ આંદોલનના પ્રણેતા કોણ હતા ?
(ક) સર સૈયદ અહેમદખાન (ખ) અબુલ કલામ આઝાદ
(ગ) સૈફુદ્દીન કિચલૂ (ઘ) ત્રણમાંથી કોઇ નહી

૬. કોના પ્રયાસોથી લાહોરમાં 'એંગ્લો-વેદિક કોલેજ'ની સ્થાપના થઇ હતી ?
(ક) લાલા હરદયાળ (ખ) લાલા હંસરાજ (ગ) પંડિત તારાનાથ (ઘ) લાલા લજપતરાય

૭. ક્યા ધર્મ-સમાજ સુધારકને 'ધ ગ્રાન્ડ ઓલ્ડ મેન ઑફ ઇન્ડિયા' કહે છે ?
(ક) રાજા રામ મોહનરાય (ખ) ગાંધીજી (ગ) દાદાભાઇ નવરોજી (ઘ) કે. આર. કામા

૮. ઇ.સ. ૧૮૨૨માં શરૂ થયેલ પ્રથમ ગુજરાતી વર્તમાન પત્રનું નામ શું હતું ?
(ક) પ્રજા મિત્ર (ખ) જામે જમશેદ (ગ) મુંબઇ સમાચાર (ઘ) મુંબઇ વર્તમાન

૯. ક્યા ગવર્નર જનરલને 'સ્થાનિક સ્વરાજ્યની સંસ્થાનો પિતા' કહે છે ?
(ક) લોર્ડ નોર્થબ્રુક (ખ) લોર્ડ લિટન (ગ) લોર્ડ કેનિંગ (ઘ) લોર્ડ રિપન

૧૦. ૧૯મી સદીની કઇ વિદેશી ક્રાંતિએ ભારતમાં રાષ્ટ્રવાદને પોષણ આપ્યું હતું ?
(ક) ફ્રેન્ચ ક્રાંતિ (ખ) રશિયન ક્રાંતિ (ગ) ચીન ક્રાંતિ (ઘ) ફિલિપાઇન્સ ક્રાંતિ

૧૧. હિંદી રાષ્ટ્રીય મહાસભાની સ્થાપના ક્યાં અને કઇ સાલમાં થઇ હતી ?
(ક) ૧૮૮૫-મુંબઇ (ખ) ૧૮૮૫-કલકત્તા
(ગ) ૧૮૮૧-બેંગ્લોર (ઘ) ૧૮૮૧-દિલ્હી

૧૨. હિંદી રાષ્ટ્રીય મહાસભાના પ્રથમ પ્રમુખ કોણ હતા ?
(ક) ફિરોજશાહ મહેતા (ખ) વ્યોમેશચંદ્ર બેનરજી
(ગ) દાદાભાઇ નવરોજી (ઘ) મોતીલાલ નેહરૂ

૧૩. બંગાળના ભાગલા પાડનાર ગવર્નર જનરલ કોણ હતા ?
(ક) લોર્ડ મેયો (ખ) લોર્ડ કર્ઝન (ગ) લોર્ડ ચેમ્સફર્ડ (ઘ) લોર્ડ મિન્ટો

૧૪. કઇ ચળવળે સૌપ્રથમ 'સ્વદેશી' અને 'બહિષ્કાર'નો કાર્યક્રમ આપ્યો હતો ?
(ક) બંગભંગ (ખ) અસહકાર (ગ) ખેડા સત્યાગ્રહ (ઘ) દાંડીકૂચ

૧૫. કોંગ્રેસમાંથી છૂટા પડેલા જહાલપક્ષના નેતા કોણ હતા ?
(ક) ગોપાળ હરિ દેશમુખ (ખ) ગોપાળકૃષ્ણ ગોખલે
(ગ) ફિરોજશાહ મહેતા (ઘ) બાળ ગંગાધર ટિળક

૧૬. બાળ ગંગાધર ટિળક ક્યું અંગ્રેજી અખબાર ચલાવતા હતા ?
(ક) કેસરી (ખ) મરાઠા (ગ) કૉમનવીલ (ઘ) સંદેશ
૧૭. 'વંદે માતરમ'નું સર્વપ્રથમ ગાન કોંગ્રેસના ક્યા અધિવેશનમાં થયું હતું ?
(ક) કલકત્તા-૧૮૯૬ (ખ) લખનૌ-૧૯૧૬
(ગ) મુંબઇ-૧૯૧૮ (ઘ) નાગપુર-૧૯૨૦

પ્ર.૩ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ આપો. (૧૭)
૧. રૉલેટ એક્ટ ભારતના લોકોમાં ક્યા નામે ઓળખાયો હતો ?
(ક) કાળો કાયદો (ખ) રાતો કાયદો (ગ) લાલ કાયદો (ઘ) ભૂરો કાયદો
૨. જલિયાંવાલા બાગમાં આડેધડ ગોળીબાર કરવાનો આદેશ આપનાર લશ્કરી અધિકારી કોણ હતા ?
(ક) જનરલ ડાયર (ખ) માઇકલ ડાયર (ગ) માઇકલ ઓડ્વાયર (ઘ) જનરલ સ્મિથ
૩. ખિલાફત આંદોલન ક્યા દેશના મુસ્લિમોએ ઉપાડેલ આંદોલન હતું ?
(ક) તુર્કી (ખ) સાઉદી અરેબિયા (ગ) મલેશિયા (ઘ) ભારત
૪. રાષ્ટ્રીય સ્વયંસેવક સંઘની સ્થાપના ક્યા શહેરમાં થઇ હતી ?
(ક) નાગપુર(ખ) વર્ધા (ગ) પૂણે (ઘ) કાનપુર
૫. સાયમન કમિશનના આગમન સમયે ક્યું સુત્ર પ્રચલિત થયું હતું ?
(ક) સાયમન વેલકમ (ખ) સાયમન ઝિંદાબાદ (ગ) સાયમન મુર્દાબાદ (ઘ) સાયમન ગો બેક
૬. કોને 'દેશબંધુ'નું બિરુદ મળ્યું હતું ?
(ક) ચિત્તરંજન દાસ (ખ) એન્ડ્રુજ
(ગ) મોતીલાલ નેહરૂ (ઘ) દયાનંદ સરસ્વતી
૭. ક્યો દિવસ સર્વપ્રથમ 'પૂર્ણ સ્વરાજ્ય દિન' તરીકે ઉજવાયો હતો ?
(ક) ૨૬ જાન્યુઆરી ૧૯૩૦ (ખ) ત્રણમાંથી કોઇ નહિ
(ગ) ૨૬ જાન્યુઆરી ૧૯૪૨ (ઘ) ૨૬ જાન્યુઆરી ૧૯૫૦
૮. ક્યા પ્રસંગના અંતે સવિનય કાનૂનભંગની લડતનો દેશવ્યાપી આરંભ થયો હતો ?
(ક) દાંડી યાત્રા (ખ) કાશ્મીર યાત્રા (ગ) એકતા યાત્રા (ઘ) સોમનાથ યાત્રા
૯. કુલ કેટલી ગોળમેજી પરિષદો યોજાઇ હતી ?
(ક) ત્રણ (ખ) ચાર (ગ) પાંચ (ઘ) સાત
૧૦. 'હિંદ છોડો' આંદોલનના જનક કોણ હતા ?
(ક) જવાહરલાલ નેહરૂ (ખ) મોતીલાલ નેહરૂ
(ગ) રાજગોપાલાચારી (ઘ) ગાંધીજી
૧૧. ગાંધીજીએ કઇ ચળવળ દરમ્યાન 'કરેંગે યા મરેંગે'નું સુત્ર આપ્યું હતું ?
(ક) સવિનય કાનૂન ભંગ (ખ) હિંદ છોડો
(ગ) અસહકાર (ઘ) વ્યક્તિગત સત્યાગ્રહ
૧૨. કઇ યોજના પ્રમાણે ભારતના બે ભાગલા પડ્યા હતા ?
(ક) વેવેલ યોજના (ખ) ક્રિપ્સ યોજના
(ગ) માઉન્ટ બેટન યોજના (ઘ) ત્રણમાંથી કોઇ નહિ

૧૩. સ્વતંત્ર ભારતના પ્રથમ નાણાં પ્રધાન કોણ હતા ?
(ક) સી. ડી. દેશમુખ (ખ) આર. કે. ષણમુખમ્
(ગ) એન. વી. ગાડગીલ (ઘ) સી. એચ. ભાભા
૧૪. પાકિસ્તાનના પ્રથમ ગવર્નર જનરલ કોણ હતા ?
(ક) મહંમદ અલી જિન્હા (ખ) લિયાકત અલી ખાન

(ગ) મૌલાના આઝાદ (ઘ) સિકંદર હયાત ખાન

૧૫. ક્રાંતિકારી ચળવળોનો આરંભ ક્યા રાજ્યમાંથી થયો હતો ?

(ક) ગુજરાત (ખ) મહારાષ્ટ્ર (ગ) બંગાળા(ઘ) કાશ્મિર

૧૬. નીચેનામાંથી ક્યા ક્રાંતિવીરને ફાંસી અપાઇ હતી ?

(ક) બારીન્દ્ર ઘોષ (ખ) ખુદીરામ બોઝ (ગ) રાસબિહારી બોઝ (ઘ) પ્રફુલ્લ ચાકી

૧૭. જાપાનમાં ક્રાંતિકારી ચળવળના પ્રણેતા કોણ હતા ?

(ક) સુભાષચંદ્ર બોઝ (ખ) કેપ્ટન મોહન સિંગ (ગ) રાજા મહેન્દ્રપ્રતાપ (ઘ) સરદાર સિંગ રાણા

પ્ર.૪ નીચે આપેલા **'A'** અને **'B'** વિભાગમાંથી સાચા વિકલ્પ શોધી જોડકાં જોડો.

(ક) (૦૬)

	A		B
૧.	ઈ.સ. ૧૯૫૨	-	બંધારણ સભાની રચના
૨.	ઈ.સ. ૧૯૪૬	-	પ્રથમ ગોળમેજી પરિષદ
૩.	ઈ.સ. ૧૯૧૫	-	ભારતીય સંસદની રચના
૪.	ઈ.સ. ૧૯૩૫	-	અસહકાર આંદોલનનો આરંભ
૫.	ઈ.સ. ૧૯૩૦	-	ભારતને પ્રાંતિક સ્વરાજ્ય પ્રાપ્ત
૬.	ઈ.સ. ૧૯૨૧	-	ગાંધીજી દક્ષિણ આફ્રિકાથી ભારત આવ્યા

(ખ) (૦૬)

	A		B
૧.	આર્ય સમાજ	-	દેવેન્દ્રનાથ ટાગોર
૨.	આદિ બ્રહ્મ સમાજ	-	દયાનંદ સરસ્વતી
૩.	પ્રાર્થના સમાજ	-	સ્વામી વિવેકાનંદ
૪.	રામકૃષ્ણ મિશન	-	એની બેસન્ટ
૫.	થિયોસોફીકલ સોસાયટી	-	જ્યોતિબા ફૂલે
૬.	સત્ય શોધક સમાજ	-	મહાદેવ ગોવિંદ રાનડે

(ગ) (૦૬)

	A		B
૧.	કોર્ન વૉલિસ	-	'સહાયકારી યોજના'
૨.	લોર્ડ વેલેસ્લી	-	'ઇલ્બર્ટ બીલ'
૩.	લોર્ડ વિલિયમ બેન્ટિક	-	'કાયમી જમાબંધી'
૪.	લોર્ડ રિપન	-	'ભારતમાં અંગ્રેજી શિક્ષણનો પાયો'
૫.	લોર્ડ માઉન્ટ બેટન	-	'વર્નાક્યુલર પ્રેસ એક્ટ'
૬.	લોર્ડ લિટન	-	છેલ્લા બ્રિટિશ ગવર્નર જનરલ

☺☺☺☺☺